

Aan de minister van Financiën en
Overheidsorganisatie

Kenmerk: Fin/Begr.20140235;DRH-5026

Betreft: realiteitsgehalte personeelsramingen begroting 2014

Oranjestad, 21 juli 2014

Naar aanleiding van het telefonisch verzoek van de minister van hedenochtend ten aanzien van de bewering tijdens de onderzoekscommissie naar de begroting 2014 dat er nauwelijks sprake zou zijn van een krimp in personeelsaantallen terwijl deze wel begroot zou zijn zij als volgt ingegaan.

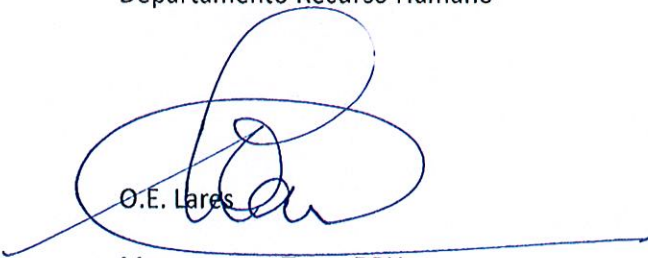
Wat opgenomen is als raming in de begrotingsstaten van de Ministeries van het Land vloeit voort uit de besluitvorming zoals bekendgemaakt aan de Departamento Recurso Humano (hierna: DRH) en als zodanig vastgelegd en in ramingsvorm omgezet door de Directie Financiën (hierna: DF). De personeels- en salarisadministratie zijn grosso modo een weergave hiervan. Dit dus inclusief aantallen personen. Op zijn beurt berust de besluitvorming op informatie afkomstig uit DRH.

Behoudens een aantal niet materiele individuele gevallen valt dientengevolge, onder gelijkblijvende omstandigheden en op basis van de thans bij DRH en DF bekend zijnde feiten, niet te constateren dat de begrotingsramingen materieel afwijken van hetgeen te verwachten valt als realisatie.

Wellicht is tot de conclusie gekomen door het feit dat de beoogde verlagingen in aantallen geleidelijk over het hele jaar plaatsvinden en dus pas naderhand hun volledige uitwerking in gerealiseerde personeelskosten zullen laten blijken. Op eenvoudige manier onder dergelijke omstandigheden en zonder verdere detailinformatie extrapoleren kan inderdaad een ander beeld opleveren.

Mocht er behoefte bestaan tot verdere toelichting en informatieverstrekking, spreekt voor zich dat beide entiteiten hiervoor beschikbaar blijven,

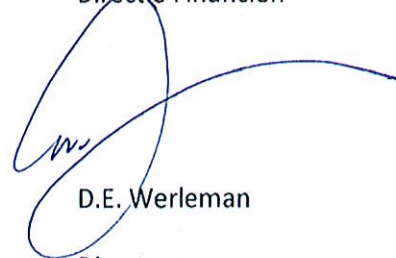
Departamento Recurso Humano

O.E. Lares

Management Team DRH

Directie Financiën

D.E. Werleman

Directeur

Aan: Regering van Aruba
t.a.v. Minister van Financiën en Overheidsorganisatie
dhr. Juan David Yrausquin
Aruba

Betreft: pensioenaanpassing
Datum: 21 juli 2014.

Geachte minister,

Hierbij geef ik u aan de stand van zaken betreffende de pensioenhervormingen en de tijdplanning ten aanzien van ondersteunende wetgeving voor het met de vakbonden gesloten Bilateraal akkoord.

Pensioenproblematiek

1. Ingevolge de Landsverordening Privatisering APFA (= Algemeen Pensioenfonds van Aruba) zijn de pensioenen voor overheidswerknemers vastgelegd in een overeenkomst naar burgerlijk recht, zoals verankerd in het Pensioenreglement uitgevoerd door APFA, laatstelijk NPR 2011.
2. Over de financiering van de pensioenen is met APFA gesloten de Pensioen- en financieringsovereenkomst van december 2010.
3. Geconstateerd is dat de financiële dekking van de pensioenen voor overheidswerknemers bij APFA ontoereikend was. De dekkingsgraad was (ver) onder de 100%. Tevens dat de overheidsfinanciën niet toelaten bijstortingen te doen zonder aanpassing van de (toekomstige) pensioenaanspraken en –rechten.
4. Geconstateerd is verder dat de pensioenleeftijd volgens NPR2011 is gaan afwijken van de pensioenleeftijd van de pensioenen volgens de “AOV”, welke pensioenleeftijd geleidelijk wordt verhoogd van 60 naar 65 jaar.

Pensioenoverleg met vakbonden en Bilateraal akkoord

5. Dat als gevolg hiervan de regering met de sociale partners te rade is gegaan om te komen tot een aanpassing van zowel de inhoud van de pensioenregeling en de financiering daarvan om voor de toekomst te komen tot een nieuwe balans tussen financiering van de pensioenregeling en aanspraken op pensioen.
6. Dit heeft op 28 mei 2014 geresulteerd in een “Bilateraal akkoord tussen de regering en de vakbonden in de (semi) publieke sector van het in de periode 30 januari t/m 28 mei 2014 gehouden pensioenoverleg”.
7. Dit akkoord houdt onder meer in een wijziging van de pensioenleeftijd van 60 jaar volgens NPR2011 naar een pensioenleeftijd conform de nieuwe AOV-pensioengerechtigde leeftijd en een pensioenopbouw vanaf 1 januari 2014 op basis van een opbouwpercentrage van 1,75 procent per dienstjaar vanaf die datum op basis van een pensioenleeftijd van 65 jaar.

Aanpassing pensioenreglement en financieringsovereenkomst

8. In verband met dit akkoord was/is aanpassing nodig van het pensioenreglement, van de financieringsovereenkomst met APFA en van wetgeving.

9. Over de aanpassing van het pensioenreglement naar een nieuw NPR2014 en over de nieuwe financieringsovereenkomst is intensief overleg gevoerd met APFA en is de formulering van het nieuwe reglement en de financieringsovereenkomst ondersteund door APFA.
10. Zowel de regering als APFA zijn hierbij verder ondersteund door deskundigen op actuarieel en juridisch gebied. Actuarieel aan de kant van de regering door KeesenActuarissen (Laurens Keesen, te Curaçao), alsmede aan de kant van APFA door Montae (adviesbureau in Nederland en Curaçao) en Towers Watson (actuarissen in Nederland). Juridisch aan de kant van de regering door Johan Sjiem Fat (lawyer te Aruba) en ondergetekende (lawyer in Amsterdam en hoogleraar Pensioenrecht aan Vrije Universiteit), alsmede aan de kant van APFA door juristen van Montae en Towers Watson voornoemd.
11. Aldus is in gezamenlijkheid gewerkt aan de tekst van een nieuw pensioenreglement (NPR2014) en een nieuwe financieringsovereenkomst. Dit heeft geresulteerd in een akkoord over teksten van nieuwe documenten, teksten die dus ook de instemming hebben van APFA en door APFA uitvoerbaar worden geacht.
12. Het in punt 6 genoemde Bilateraal akkoord zoals vertaald in NPR2014 en de nieuwe financieringsovereenkomst voorzien in belangrijke besparing op de pensioenkosten voor de overheid.

Wetswijziging en planning

13. Om NPR2014 en de financieringsovereenkomst operationeel te maken is wijziging van wetgeving gewenst, op sommige onderdelen ook noodzakelijk.
14. Voor de aanpassing is een projectplan opgesteld dat uiterlijk eind augustus tot een final tekst zal moeten leiden voor een wetsvoorstel met toelichting die het traject voor wetgeving in kan gaan.
15. Voor de uitvoering van dit projectplan is een projectgroep samengesteld onder leiding van de wetgevingsjurist van het departement George Croes en verder bestaande uit Johan Sjiem Fat en Prof. Lutjens voornoemd en mr Jeroen Wirschell, pensioenjurist bij Towers Watson.
16. Welke wetten aanpassing behoeven is de afgelopen weken geïnventariseerd.
17. Een concept tekst met toelichting wordt thans aan gewerkt in nauwe samenwerking tussen Wirschell en Lutjens voornoemd dat uiterlijk 15 augustus a.s. tot een final concept moet leiden.
18. In de tweede helft van augustus kan verdere afstemming en fine-tuning plaatsvinden.
19. Gelet op deze werkwijze, tijdplanning en afspraken alsmede de in Aruba gebruikelijke doorlooptijd van wetgeving, is de verwachting zonder meer dat de wetgeving ter ondersteuning van het Bilateraal akkoord zeer ruimschoots voor ultimo 2014 in werking zal treden.
20. Hier voeg ik voor de volledigheid aan toe dat er sprake is van een uitwerking en ondersteuning van een mede door de vakbonden gesloten en gedragen akkoord. In dit opzicht kan er niet van maatschappelijk of gelet op sociale verhoudingen controversiële wetgeving worden gesproken.
21. Hierbij zij opgemerkt dat de wetgeving onmiddellijke werking zal hebben voor alle pensioenaanspraken opgebouwd vanaf 1 januari 2014, zodat de in het Bilateraal akkoord overeengekomen wijzigingen vanaf die datum en de wetgeving elkaar op dit punt ondersteunen.
22. Vanuit juridische invalshoek zie ik geen redenen om aan te nemen dat deze wijziging van wetgeving wat betreft zowel de planning in tijd als de inhoud niet realiseerbaar is.

Prof. Dr E. Lutjens

Hoogleraar Pensioenrecht/Professor in Pension Law

Faculteit der Rechtsgeleerdheid Vrije Universiteit Amsterdam Expertisecentrum Pensioenrecht

T (020) 59 86268 | F (020) 59 86280 | M 06 52 418408 | E e.lutjens@vu.nl |

Departamento di Impuesto

Camacuri 2, Oranjestad, Aruba
Tel: (297) 522 7423, fax: (297) 522 7429, info@siad.aw, www.siad.aw

Aan de Minister van Financiën en Overheidsorganisatie
Alhier

Afdeling

Ons kenmerk

Uw persoonsnummer

Datum: maandag 21 juli 2014

Uw kenmerk

Onderwerp: verwachte ontvangsten 2014

Uw brief

Geachte Minister,

Naar aanleiding van uw verzoek omtrent de haalbaarheid van de middelenbegroting over het jaar 2014 bericht ik u als volgt.

De totale ontvangsten zijn geraamd op 636.7 miljoen. Hiervan is per eind juni 2014 ontvangen 326.8 miljoen, zijnde 51.3%.

Een onderbouwing per middel zal een beter zicht geven op de realisatie hiervan.

Loonbelasting:

Geraamd werd voor 2014:	255.2 mln.
Ontvangen per eind juni	140.4 mln. (55%)
Nog te ontvangen tot december	114.8 mln.

Gemiddeld wordt per maand 20.4 mln. ontvangen, exclusie de incidentele ontvangsten van januari dit jaar. Uitgaande hiervan wordt tot december 2014 122.4 mln. ontvangen. De begroting wordt dan met 7.6 mln. overschreden.

Winstbelasting:

Geraamd werd voor 2014:	160.9 mln.
Ontvangen per eind juni:	68.9 mln. (43%)
Nog te ontvangen tot december	92.0 mln.

Opgemerkt wordt dat de voorlopige aanslagen 2014 pas in maart werden uitgevaardigd, waardoor begin van het jaar de ontvangsten winstbelasting tegen vielen. Dit brengt echter een verschuiving van de ontvangsten met zich mee.

De invorderingsacties richten zich voornamelijk op de hoge aanslagen winstbelasting over eerdere jaren. Er zijn onderhandelingen gaande met een belastingplichtige waarbij de eventuele opbrengst minimaal +/- 20 miljoen zal bedragen. Afgesproken is dat dit bedrag meteen zal worden betaald. Vanaf het moment van uitvaardigen van het kohier 2014 tot heden werd gemiddeld 15.3 mln. per maand ontvangen, dit houdt in dat hiermee reeds de begroting zal worden behaald.

Dividendbelasting:

Geraamd werd voor 2014:	6 mln.
Ontvangen per eind juni	1.5 mln. (26%)
Nog te ontvangen tot december	4.5 mln.

Na een controle Winstbelasting zou een naheffingsaanslag kunnen volgen indien geconstateerd wordt dat niet of niet voldoende dividendbelasting is betaald. Hieruit volgt dat in principe de ontvangsten gebaseerd moeten worden op de gewone maandelijkse ontvangsten. De gemiddelde ontvangst per

maand is 2.4 ton, dus op jaarbasis zal dit 2.9 miljoen bedragen. Het gemiddelde over de laatste vier jaren bedroeg 7 miljoen per jaar. Dit middel is afhankelijk van het moment van uitkering van het dividend.

Grondbelasting:

Geraamd werd voor 2014: 43 mln.
Ontvangen per eind juni: 23.2 mln (54%)
Nog te ontvangen tot december 19.8 mln.

Er moet per maand gemiddeld worden ontvangen 3.3 mln. Gemiddeld wordt per maand ontvangen 3.9 mln., maar aangetekend wordt dat het kohier 2014 pas eind mei werd uitgevaardigd. Dit kan ook worden gezien in de ontvangsten waarbij in juni 12 mln. werd ontvangen. Dit wordt ook veroorzaakt doordat per eind juni 2 kwartalen waren vervallen. Dus de conclusie is dat dit middel ook behaald wordt en misschien zelfs overschreden.

Overdrachtsbelasting:

Geraamd werd voor 2014: 14.5 mln.
Ontvangen per eind juni: 5.6 mln. (38.6%)
Nog te ontvangen tot december 8.9 mln.

In juli werd reeds ontvangen 2.4 mln., zodat in totaal reeds 8 mln. werd ontvangen (55.2%). Vanuit de dienst zal een strenge controle gehouden worden op de tijdige verwerking van de verzoeken van de notaris zodat ook de verwachtingen voor dit middel behaald worden.

Successiebelasting

Geraamd werd voor 2014: 282 duizend
Ontvangen per eind juni: 242 duizend (86%)
Nog te ontvangen tot december 40 duizend

Dit bedrag wordt zeker behaald.

Motorrijtuigbelasting:

Geraamd werd voor 2014: 21.1 mln.
Ontvangen per eind juni: 16.9 mln (80%)
Nog te ontvangen tot december 4.2 mln.

Gemiddeld moet dus 7 ton per maand worden ontvangen. De vierde kwartaal vervalt per 1 oktober waarbij altijd een stijging te zien is. De belasting voor het komend jaar kan in december al worden betaald, hiervan wordt normaliter 3 mln ontvangen. Gelet hierop is de verwachting dat de geraamde ontvangsten voor dit middel zal worden behaald en ook overschreden.

Speelvergunningsrecht:

Geraamd werd voor 2014: 23.7 mln.
Ontvangen per eind juni: 13.9 mln. (59%)
Nog te ontvangen tot december 9.8 mln.

Gemiddeld wordt 2.3 mln. per maand ontvangen. Om de verwachting te realiseren dient 1.6 mln. te worden ontvangen. Aangetekend wordt dat dit recht afhankelijk is van het seizoen. Maar zelfs in het laag seizoen is de laagste ontvangst 1.8 mln. uitgaande hiervan zal de raming zeker behaald worden.

BBO:

Geraamd werd voor 2014: 94.8 mln.
Ontvangen per eind juni 46.9 mln. (49%)
Nog te ontvangen: 47.9 mln.

De piekperiode voor dit middel zijn januari, april, augustus en december. In januari en april werd gemiddeld ontvangen 8 mln. Uitgaande hiervan is de verwachting dat de raming zal worden behaald.

Bijzonder belasting Verblijf:

Geraamd werd voor 2014: 12.1 mln.

Ontvangen werd per eind juni	5.9 mln. (49%)
Nog te ontvangen:	6.2 mln.

Gemiddeld wordt per maand 1 mln. ontvangen. Dit bedrag moet ook maandelijks worden ontvangen om de verwachting te realiseren. Jammer genoeg moest het project om het verhuren van appartementen aan toeristen in kaart te brengen worden stopgezet. Dit zal tot gevolg hebben gehad dat de verwachtingen zelfs zou worden overschreden.

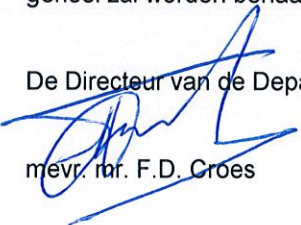
Ondanks dit is de verwachting dat de raming zal worden gerealiseerd.

Toeristenheffing:

Geraamd werd voor 2014:	2 mln.
Ontvangen werd per eind juni:	0.9 mln. (46%)
Nog te ontvangen	1.1 mln.

Opgemerkt wordt dat deze heffing seizoengebonden is en ook afhankelijk is van all inclusive tourism. Wij hebben wel een trend van de ontvangsten toeristenheffing, maar de trend van all inclusive tourism is hier niet bekend, waardoor wij niet met zekerheid kunnen aangeven of de raming volledig behaald zal worden. Uitgaande van de gegevens op dit moment durven wij aan te geven dat de raming nagenoeg geheel zal worden behaald, zeker voor 92%.

De Directeur van de Departamento di Impuesto a.i.

mevr. mr. F.D. Croes

Aan de Minister van Financiën en Overheidsorganisaties

De heer J.D. E. Yrausquin

Aan de Minister van Volksgezondheid, Bejaardenzorg en Sport

De heer drs. C.A. Schwengle

Bestuurskantoor

L.G. Smith Boulevard # 76

Oranjestad, Aruba

Ons kenmerk: 21051/2014

Onderwerp: Advies betreffende de genomen maatregelen voor het Ouderdomsfonds

Oranjestad, 21 juli 2014

Excellenties,

Naar aanleiding van het verzoek van de Minister van Financiën om de regering een overzicht van de effecten van de per 2014 ingevoerde en per 2015 nog in te voeren maatregelen ten aanzien van het Ouderdomsfonds, te doen toekomen, bericht ik U als volgt.

Overzicht van de maatregelen

Met ingang van 1 januari 2014 zijn de volgende maatregelen ingevoerd.

- Een stijging van de premieloongrens van AWG 65,052 naar AWG 85,000.
- Een stijging van het premiepercentage van 12,5% naar 13,5%.

Met ingang van 1 januari 2015 zullen de volgende maatregelen worden ingevoerd.

- Een stijging van het premiepercentage van 13,5% naar 14,5%.
- Een stijging van de pensioenleeftijd van 60 jaar naar 60,5 jaar gevolgd door een jaarlijkse geleidelijke stijging tot en met 65 jaar in 2024, volgens het onderstaande schema.

Periode	Leeftijd
Per 1 januari 2015	60,5 jaar
Per 1 Januari 2016	61,0 jaar
Per 1 januari 2017	61,5 jaar
Per 1 januari 2018	62,0 jaar
Per 1 januari 2019	62,5 jaar
Per 1 januari 2020	63,0 jaar
Per 1 januari 2021	63,5 jaar
Per 1 januari 2022	64,0 jaar
Per 1 januari 2023	64,5 jaar
Per 1 januari 2024	65,0 jaar

Effect op lange termijn

In de projecties van het Ouderdomsfonds (AOV-fonds) is rekening gehouden met de meest recente geprojecteerde economische nominale groei van 3% van de Centrale bank van Aruba. Voorts wordt verwacht dat over 2014 en 2015 elk jaar AWG 13 MLN aan premies zullen worden gerestitueerd met betrekking tot de belastingjaren 2009 en 2010. Met deze uitgangspunten en de ingevoerde maatregelen wordt op lange termijn verwacht dat het fonds zal stabiliseren wanneer de naijleffecten van de premierestituties uitgewerkt zijn en wanneer de reserve boven de 15% van de totale kosten van het voorafgaande jaar komt te liggen. Naar verwachting zal dit vanaf 2018 het geval zijn. Voor een overzicht van de lange termijn prognose wordt u verwezen naar Bijlage 1.

Effect op korte termijn

Het directe effect van de inkomensverhogende maatregelen die per 2014 zijn ingevoerd wordt geprojecteerd op 17,6%. Het exploitatietekort zal hierdoor lager uitvallen dan het jaar voorheen en zal gedekt worden met de reserve. Het verwachte directe effect van de inkomensverhogende maatregel die per 2015 ingevoerd zal worden wordt geprojecteerd op 9,8%. Tevens zal door het verhogen van de pensioenleeftijd de groei van de totale kosten worden afgeremd. Voorts zal dit afremmende effect geleidelijk geschieden over de periode 2016-2024.

Het totale effect van de maatregelen die in 2015 zullen worden ingevoerd verlagen het exploitatietekort dat gedekt zal worden uit de reserve. Doch zal de reserve niet toereikend zijn om de liquiditeitsbehoefte te dekken en zal een liquiditeitstekort ontstaan van AWG 4,5 MLN. (zie de liquiditeitsprognose in Bijlage 2). In dit geval biedt de volgende wijziging die ook per 1 januari 2014 van kracht is gegaan een oplossing. Deze wijziging geeft de mogelijkheid aan de Directeur van de SVb om een geldlening aan te gaan tot een bij landsbesluit vast te stellen maximum ter dekking van een mogelijk tekort bij het Ouderdomsfonds voor het jaar 2015. Voorts, zullen de maatregelen vanaf 2016 leiden tot positieve exploitatieresultaten en zullen de

verkregen middelen worden gebruikt voor het aflossen van de aangegane schuld en het vormen van reserve.

Gerealiseerde premieontvangsten

Tot en met de maand mei 2014 zijn de cumulatieve gerealiseerde premieontvangsten van de Departamento di Impuesto 90.16 MLN. Daartegenover zijn de cumulatieve geprojecteerde ontvangsten 89.07 MLN. Het verschil tussen de verwachte en de gerealiseerde ontvangsten is 1.09 MLN. Dit geeft aan dat de gerealiseerde premieontvangsten de geprojecteerde ontvangsten redelijk volgen en dat tot en met mei 2014 gezegd kan worden dat de ingevoerde maatregelen per 1 januari 2014 het verwachte effect volgen. De onderstaande tabel geeft een overzicht van voornoemde informatie weer.

Tabel: cumulatieve verwachte en gerealiseerde premieontvangsten per maand (x1MLN), 2014

Maand	Cumulatieve verwachte premieontvangsten	Cumulatieve gerealiseerde premieontvangsten	Vershil
Januari	4.54	5.60	1.05
Februari	25.99	25.31	(0.69)
Maart	45.04	48.40	3.37
April	67.88	68.87	0.99
Mei	89.07	90.16	1.09

Conclusie

Naar aanleiding van voornoemde ziet de SVb tot op heden geen reden om te twijfelen aan de effectiviteit van de genomen maatregelen die gericht zijn om het Ouderdomsfonds op termijn gezond en houdbaar te maken.

Erop vertrouwend U voldoende te hebben geïnformeerd verblijft ondergetekende

Hoogachtend,

ir. Edwin M. Jacobs
Directeur SVb

BIJLAGE 1

Tabel : Overzicht aantal pensioentrekkers, AOV-uitkeringslasten, premie-inkomsten en de benodigde premie, 2012-2030

Scenario 1ba: pensioenleeftijd jaarlijks verhogen met 0,5 jaar m.i.v 2015 tot en met 65 jaar in 2024 + *premieloongrens wordt: AWG 85.000 in 2014 + premie wordt: 13,5% in 2014 en 14,5% in 2015

Jaar	Aantal pensioentrekkers	(in AWG x 1 MLN)										Benodigde premie AOV (%)
		Totale uitkeringskosten	AZV-toeslag	Begraffenis- uitkering	Administratie Kosten	Totale uitkeringslasten AOV fonds	Premie-inkomsten (85.000, 13.5% & 14,5%)*	Exploitatie resultaat AOV	Exploitatie resultaat AWW	Reserve		
2012	18,710	188.2	19	1.4	2.9	211.5	184.4	(27.1)	1.8	84.4	13.3%	
2013	19,617	209.9	19.5	1.3	3.3	234.0	184.3	(49.7)	2.1	46.3	14.8%	
2014	20,518	217.8	21.5	1.6	3.4	244.3	216.8	(27.6)	1.5	20.2	14.4%	
2015	20,764	220.4	21.8	1.7	3.4	247.3	238.1	(9.3)	1.3	12.2	14.3%	
2016	20,982	221.8	21.9	1.8	3.5	249.0	254.7	5.7	1.5	19.5	14.2%	
2017	21,100	222.2	21.9	2.1	3.6	249.7	259.4	9.7	0.9	30.1	14.0%	
2018	21,241	222.8	21	2.0	3.6	250.4	264.2	13.8	0.2	44.2	13.7%	
2019	21,412	223.7	22.1	2.1	3.7	251.5	269.0	17.5	0.0	61.7	13.6%	
2020	21,554	224.2	22.1	2.1	3.8	252.2	273.8	21.6	0.0	83.2	13.4%	
2021	21,715	224.9	22.2	2.2	3.9	253.2	279.2	26.0	0.0	109.3	13.1%	
2022	21,777	224.6	22.2	2.5	3.9	253.2	284.6	31.4	0.0	140.7	12.9%	
2023	21,839	224.2	22.2	2.4	4.0	252.8	290.5	37.7	0.0	178.4	12.6%	
2024	21,866	223.5	22.2	2.5	4.1	252.1	296.5	44.3	0.0	222.7	12.3%	
2025	22,859	229.1	22.6	2.5	4.2	258.5	299.4	41.0	0.0	263.7	12.5%	
2026	23,792	236.5	23.3	2.7	4.3	266.7	302.4	35.7	0.0	299.4	12.8%	
2027	24,614	242.5	23.9	3.0	4.3	273.9	305.5	31.6	0.0	331.0	13.0%	
2028	25,533	249.6	24.6	2.9	4.4	281.6	308.5	26.9	0.0	357.9	13.2%	
2029	26,371	255	25.3	3.0	4.5	288.8	311.6	22.8	0.0	380.7	13.4%	
2030	27,086	261.4	25.8	3.1	4.6	295.0	314.7	19.7	0.0	400.4	13.6%	

Bron: SVb Aruba (Prognose)

BIJLAGE 2

LIQUIDITEITSPROGNOSE VAN HET OUDERDOMS EN HET WEDUWEN- EN WEZENFONDS VOOR 2014

Liquiditeitsprognose	2014	2015	2016	2017	2018
Ontvangsten AOV	239.0	261.5	278.1	283.0	287.9
Ontvangsten AWW	18.0	18.5	19.6	19.9	20.3
Ontvangsten Schommelfonds	12.7	-	(3.3)	(2.1)	-
Totaal ontvangsten	269.7	279.9	294.4	300.9	308.2
Uitkeringen AOV	(264.3)	(267.2)	(268.6)	(270.1)	(269.9)
Uitkeringen AWW	(16.2)	(16.7)	(17.6)	(18.6)	(19.5)
Uitgaven Administratiekosten AOV en AWW	(3.6)	(3.6)	(3.7)	(3.7)	(3.6)
Totaal uitgaven	(284.0)	(287.5)	(289.9)	(292.3)	(292.9)
Mutatie liquiditeit	(14.3)	(7.5)	4.5	8.5	15.3
Liquiditeit					
Saldo liquiditeit begin van de maand	19.8	5.5	2.5	7.0	15.5
Mutatie	(14.3)	(7.5)	4.5	8.5	15.3
Saldo liquiditeit na Payroll	5.5	(2.0)	7.0	15.5	30.8
Overbruggingskrediet	-	4.5	-	-	-
Saldo liquiditeit na overbruggingskrediet	5.5	2.5	7.0	15.5	30.8

Meerjarenkader 2014-2017

27 Juni 2014

Inhoudsopgave

1] Hervormings- e/o bezuinigingsmaatregelen	3
2] Toelichting op maatregelen	4
3] Meerjarenraming uitgavenkant	6
a. Besparingen per jaar	7
b. Besparingen jaar t-1 vs. jaar t	8
4] Vertaling maatregelen naar meerjarenraming uitgavenkant	9
5] Meerjarenraming inkomstenkant	11
6] BBA-PAD	12
a. Ontwikkeling pad cf. maatregelen	12
7] Tussenconclusie	13

1] Hervormings- e/o bezuinigingsmaatregelen

No.	Hervorming e/o bezuinigingsmaatregelen	Omschrijving ¹	2014	2015	2016	2017
1	efficiëntere bedrijfsvoering	B	-4,5	0,0	0,0	0,0
2	bevordering arbeidsparticipatie bijstandontvangers en gehandicapten, inclusief verscherpte controle op oneigenlijk gebruik van bijstand	B	-4,0	-1,0	0,0	0,0
3	ontwikkeling AZV bijdrage	B	-20,5	-21,8	10,4	3,0
4	verlaging uitkeringen aan Landsbedrijven en Hoger Colleges van Staat	B	-4,4	0,0	0,0	0,0
5	terugbrengen van de kosten betreffende o.a. huur kantoorinventaris, telefoon-fax en internet, huurgebouwen, huur-lease voertuigen, deskundig advies, subsidies+overdrachten en overige kosten	B	-8,0	-2,5	0,0	0,0
6	rationalisering duurtetoeslag	B	-11,0	0,0	0,0	0,0
7	subsidie van FFD is teruggebracht	B	-1,0	0,0	0,0	0,0
8	sportsubsidiecommissie als stichting instellen	B	-1,8	0,0	0,0	0,0
9	rationalisering aantal schoonmaak contractploegen	B	-4,0	0,0	0,0	0,0
10	verlagen van personeelskosten d.m.v. halvering arbeidscontracten en natuurlijk verloop	B	-19,3	-8,3	-2,5	-7,8
11	reduceren van overwerkvergoedingen	B	-5,7	0,0	0,0	0,0
12	hervorming APFA-pensioenregeling	H	-53,8	0,0	0,0	0,0
13	verzelfstandiging Directie Luchtvaart	H	-0,6	-3,0	0,0	0,0
14	financiële herstructurering Arubus	H	-2,8	0,0	0,0	0,0
15	vermindering kosten gerelateerd aan afvloeiing non-actieven (c.q. de overtuigingspoule) middels introductie van de Landsverordening vastgestelde wachtgeldregeling	B	-0,2	-1,0	-1,0	-1,0
16	stimulering financiële zelfredzaamheid gesubsidieerde instellingen	B	-2,3	0,0	0,0	0,0
17	stimulering financiële zelfredzaamheid overheid NV's	B	-3,3	0,0	0,0	0,0
18	Einde FDA constructie	B	-17,2	-23,0	0,0	0,0
Totale bruto besparingen in mln. AFL.:			-164,4	-60,6	6,9	-5,8
No.	Extra uitgaven					
19	uitvoering concept-akkoord indexeringsoverleg	U	6,1	-0,1	0,0	2,2
20	PPP's (w.o. Green Corridor, HOH, MFA's)	U	6,0	14,8	4,4	24,6
21	rente i.v.m. APFA deal	U	10,0	0,0	0,0	0,0
22	stijgende elektriciteitskosten	U	0,0	2,5	0,0	0,0
23	autonome groei personeelskosten	U	13,4	13,7	13,9	14,2
24	prijscorrectie goederen & diensten	U	4,2	2,7	3,4	3,5
25	investeringen	U	-17,0	5,7	0,0	0,0
26	vermogensoverdracht CAP n.v.	U	0,0	1,5	0,0	0,0
Totale nodige uitgaven in mln. AFL.:			22,7	40,9	21,6	44,5
Totale netto besparingen in mln. AFL.:			-141,7	-19,7	28,6	38,7

Uitgangspunten:

- basisjaar = begroting jaar t-1
- beleideffecten hebben een verlagende (-) of een verhogende (+) effect
- alle bedragen in Afl. mln.

¹ B=bezuiniging, H=hervorming en U= extra uitgaven die gepaard gaan met een bezuinigings- e/o hervormingsbesparing

2] Toelichting op maatregelen

Maatregel nr.:

Korte toelichting:

- 1 Efficiëntere bedrijfsvoering bij de diverse directies en diensten moet verder leiden tot kostenreducties, zoals een verlaging in de elektriciteitskosten van Afl. 2,5 miljoen en bedrijfsbenodigdheden bij het Landslaboratorium van Afl. 0,9 miljoen. Ook een bezuiniging op innovatieprojecten van Directie Onderwijs levert Afl. 1,1 miljoen op. In plaats hiervan zullen middelen van het onderwijsfonds worden aangewend.
- 2 De regering streeft om middels de bevordering van participatie van zowel bijstandontvangers als gehandicapten en een verscherpte controle op oneigenlijk gebruik van bijstand een besparing van Afl. 4 miljoen te realiseren. Er is een convenant tussen Directie Sociale Zaken, Departamento Progresso Labor, en Directie Arbeid en Onderzoek gesloten met als hoofddoel het herintegreren van bijstandontvangers op de arbeidsmarkt. De bedoeling is dat binnen twee jaar 500 mensen die bijstand ontvangen herintreden op de arbeidsmarkt.
- 3 De regering heeft aan het Uitvoeringsorgaan AZV op 17 februari 2014 aangegeven dat de Landsbijdrage AZV over het begrotingsjaar 2014 niet hoger zal zijn dan Afl. 115 miljoen, waardoor het Uitvoeringsorgaan AZV conform artikel 38r lid 3 de bevoegdheid heeft om maatregelen te nemen om het tekort te beperken. In de ontwerpbegroting is een bedrag van Afl. 96,5 miljoen opgenomen als Landsbijdrage AZV. Daarnaast zijn er stappen ondernomen om dit jaar een 'health taks' te introduceren die jaarlijks minimaal Afl. 60 mln. opbrengsten zal genereren die ook besteed zal worden voor het dekken van de zorgkosten, met als gevolg een niveaudaling in de Landsbijdrage aan AZV welke door zal werken in de komende jaren
- 4 Uitkeringen aan landsbedrijven, te weten de Dienst Openbare Werken (DOW) (- Afl. 5,7 miljoen) en de hoge colleges van Staat (- Afl. 0,8 miljoen), worden conform een taakstelling beperkt ten opzichte van de begroting 2013. Deze lijn wordt doorgetrokken in de komende jaren.
- 5 Er zijn in totaal zeven werkgroepen geïnstalleerd om een bezuinigingstaakstelling van Afl. 23 miljoen op jaarbasis uit te werken bij de posten huur kantoorinventaris (Afl. 1 miljoen), telefoon, fax & internet (Afl. 1 miljoen), huur/lease voertuigen (Afl. 1 miljoen), deskundig advies (Afl. 2 miljoen), overige kosten (Afl. 4 miljoen) en subsidies en overdrachten (Afl. 10 miljoen). Bij de uitwerking van de taakstelling hoorde een verzoekend mandaat aan de commissies omwille van het daadwerkelijk realiseren van de beoogde besparingen. Van het tot taak gestelde bedrag werd uiteindelijk 10,5 miljoen op jaarbasis behaald. Dit verdeeld in Afl. 8 miljoen in 2014, met een aanvullende besparing van Afl. 2,5 miljoen geschat voor 2015.
- 6 De post duurttoeslag neemt af met Afl. 11 miljoen door het stopzetting van een aantal eindejaarsuitkeringen aan overheidsgepensioneerden welke onder deze post begroot en verantwoord werden.
- 7 De subsidie aan de stichting belast met het beheer van sportfaciliteiten (Fundacion Facilidades Deportivas) is teruggebracht met Afl. 1 miljoen.
- 8 De huidige sportsubsidiecommissie zal in 2014 omgevormd worden door haar instelling als een stichting. Dit levert een besparing op van Afl. 5,3 miljoen aan de uitgavenkant, bestaande uit bijdrage Land Aruba (Afl. 1,8 miljoen) en Lotto pa Deporte (Afl. 3,5 miljoen). Daartegenover zullen aan de middelenkant een bedrag van Afl. 3,5 miljoen zijnde de bijdrage van Lotto pa Deporte gemist moeten worden. De netto besparing staat derhalve geraamd op Afl. 1,8 miljoen.
- 9 De regering is voornemens het aantal voor de schoonmaak langs wegen en in plantsoenen ingezette contractploegen te rationaliseren. Naar verwachting zal dit een besparing opleveren ter waarde van Afl. 5 miljoen.
- 10 Aangezien de personeelskosten van de overheid een groot beslag op de totale overheidsuitgaven leggen, zijn de personeelskosten ook teruggedrongen door het verlagen van het personeelsbestand met minimaal 270 fte's. Dit laatste zal worden bereikt door natuurlijk verloop (het niet vervangen van werknemers die met pensioen gaan) en het (deels) niet verlengen van (tijdelijke) arbeidsovereenkomsten.
- 11 Een efficiëntere roosterindeling bij onder meer Korps Politie Aruba, Cuerpo Especial Arubano, Dienst Brandweer en Korrektie Instituut Aruba zal bijdragen aan het verlagen van de uitbetaling van overwerkvergoeding met minimaal Afl. 5 miljoen. Ook bij het ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg & Sport zullen de kosten gerelateerd aan overwerkvergoedingen fors worden teruggebracht (Afl. 0,7 miljoen). In het kader van het reduceren van de overwerkvergoedingen zal een verscherpt beleid ter vermindering van het ziekteverzuim worden gevoerd onder het overheidspersoneel.
- 12 De APFA-pensioenhervorming, die gepaard gaat met een verhoging van de salarissen ('inhaalmanoeuvre') (zie ook maatregel nr. 17), levert in combinatie met een kapitaalinjectie van Afl. 200 miljoen (zie maatregel nr. 21) een bedrag van Afl. 30 miljoen aan netto-besparingen op. Het onderdeel hiervan welke betrekking heeft op pensioenpremies bij zowel het Land als door het Land gesubsidieerde instellingen is in omvang Afl. 53,8 miljoen.
- 13 De afdeling luchtvaartbeveiliging van de Directie Luchtvaart zal in het laatste kwartaal van dit jaar worden verzelfstandigd. Dit zal op jaarbasis een kostenbesparing opleveren van ongeveer Afl. 7 miljoen. Voor 2014 zal het effect minder zijn doordat deze verzelfstandiging gepland staat voor uiterlijk 1 november 2014.
- 14 In verband met de financiële herstructurering van Arubus is het gelukt om de subsidie aan dit bedrijf met Afl. 2,8 miljoen te verlagen vergeleken met de begroting 2013.
- 15 Bovendien zullen de kosten gerelateerd aan de non-actieven (de 'overtolligheidspoule') worden verminderd door het introduceren van een bij Landsverordening vastgestelde wachtgeldregeling. De non-actieven wordt in principe een functie aangeboden en wanneer zij dit aanbod weigeren, zullen zij in de wachtgeldregeling worden geplaatst. In het eerste jaar in de wachtgeldregeling zullen de betrokkenen 90 procent van hun huidige salaris ontvangen. Thans telt deze groep ongeveer 90 personen, hetgeen het Land bijna Afl. 10 miljoen op jaarbasis kost. De verwachte besparingen in 2014 van Afl. 1 miljoen.

- 16 Gesubsidieerde instellingen zullen worden gestimuleerd om hun financiële zelfredzaamheid en eigen initiatief verder te bevorderen en om hun overheadkosten te verlagen door een efficiëntere bedrijfsvoering.
- 17 Overheid NV's zullen worden gestimuleerd om hun financiële zelfredzaamheid en eigen initiatief verder te bevorderen en om hun overheadkosten te verlagen door een efficiëntere bedrijfsvoering.
- 18 In 2014 zal voor het laatst door het Land een financiële bijdrage aan FDA worden geleverd. FDA zal binnenkort ophouden te bestaan en zal zich voortaan richten op de uitvoering van projecten totdat de fondsen op zijn.
- 19 In het bilaterale akkoord tussen de regering en de vakbonden van 21 december 2012 inzake indexeringsoverleg is afgesproken dat het restant aan koopkrachtverlies over de jaren 2002 tot en met 2007 (in totaal 7,6 procent van de bezoldiging), met in achtneming van de financiële situatie van het Land, met ingang van 1 januari 2014 zal worden betaald. Aangezien de toestand van de overheidsfinanciën het niet toelaat om deze inhaalmanoeuvre te realiseren, is enige koopkrachtcompensatie thans slechts mogelijk in combinatie met de APFA-hervorming welke in een verbetering van de financiële situatie van het Land zal resulteren.
- 20 In 2014-2017 zullen een aantal PPP-project geëffectueerd worden die tevens in dezelfde periode financiële effect zullen hebben. Deze projecten zijn Green Corridor (een vierbaansweg), renovatie van het ziekenhuis Dr. Horacio Oduber (HOH) en een viertal multi-funcionele accommodaties (MFA's).
- 21 In het kader van de pensioenhervorming met de overheidsbonden is afgesproken, dat het Land een aanvullende kapitaalstorting in het APFA-pensioenfonds zal doen van Afl. 200 miljoen tegen 5% rente per jaar.
- 22 Gezien trendontwikkeling in kosten van nutsvoorzieningen is de verwachting dat, na verlagingen in 2014, de elektriciteitskosten opnieuw zullen stijgen.
- 23 Periodiek nemen de salariskosten van het zittend personeel als gevolg van bevorderingen en de automatische toekenning van periodieke verhogingen aan individuele werknemers. Dit wordt apart in beschouwing genomen van collectieve rechtspositieverbeteringen welke onder nummer 19 staan vermeld.
- 24 Het Land is, evenals andere economische actoren, onderhevig aan de gevolgen van prijsinflatie. Gewoonlijk loopt de prijsindex voor de Landsoverheid met 0.5 procentpunten achter op de consumentenprijsindex. Op basis van de beschikbare prijsindex-prognoses over de periode 2014 tot en met 2017 zijn voor elk jaar relevante prijsindexcijfers berekend en toegepast.
- 25 Na een substantiele verlaging in 2014 van het investeringspeil, welke gedragen zal worden door investeringen afkomstig uit FDA zal in de daaropvolgende jaren het investeringspeil verhoogd worden tot 11 miljoen jaarlijks.
- 26 AFL 1,5 mln. zal aan CAP N.V. verleend worden t.b.v. het uitvoeren van een seismisch onderzoek. Dit ter stimulering van petroleum opsporing.

3] Meerjarenraming uitgavenkant

Meerjarenraming: uitgavenkant						
	in Afl. mln.	2013	2014	2015	2016	2017
Lopende uitgaven		1397,0	1315,6	1347,6	1373,6	1425,7
Personeelskosten (1)		711,7	669,2	671,2	681,7	689,3
Goederen & diensten		249,1	210,3	227,1	234,9	263,0
Rente (1)		165,2	190,1	205,9	218,0	229,3
AZV-bijdrage		117,0	96,5	91,4	85,2	88,2
Subsidies en overdrachten		154,0	149,5	151,9	153,9	155,9
Kapitaaluitgaven		62,5	28,3	11,0	11,0	11,0
Investerings		22,3	5,3	11,0	11,0	11,0
Vermogensoverdrachten FDA		40,2	23,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal:		1459,5	1343,9	1358,6	1384,6	1436,7
<u>Buitenlanders:</u>						
netto-kredietverlening(2)		37,5	13,9	13,9	13,9	13,9
AZV-tekorten						
Subtotaal:		37,5	13,9	13,9	13,9	13,9
Totaal:		1497,0	1357,8	1372,5	1398,5	1450,6

Aandachtspunten:

- Investeringsbeleid v.w.b. de komende 3 jaar
- Effect PPP's
- De netto-kredietverlening ontwikkeling voor de komende jaren

a. Besparingen per jaar

in Afl. mln. besparingen binnen jaar t

	2014	2015	2016	2017
Lopende uitgaven	-85,6	13,3	40,7	50,1
Personeelskosten	-60,0	2,0	10,4	7,6
Goederen & diensten	-6,4	16,8	7,8	28,1
Rente	24,9	15,8	12,1	11,4
AZV-bijdrage	-20,5	-21,8	10,4	3,0
Subsidies en overdrachten	-23,6	0,5	0,0	0,0
Kapitaaluitgaven	-34,2	-23,0	0,0	0,0
Investerings	-17,0			
Vermogensoverdrachten FDA	-17,2	-23,0	0,0	0,0
Subtotaal:	-119,8	-9,7	40,7	50,1
<u>Buitemkaders:</u>				
netto-kredietverlening	-7,3	0,0	0,0	0,0
AZV-tekorten				
Subtotaal:	-7,3	0,0	0,0	0,0
Totaal:	-127,1	-9,7	40,7	50,1

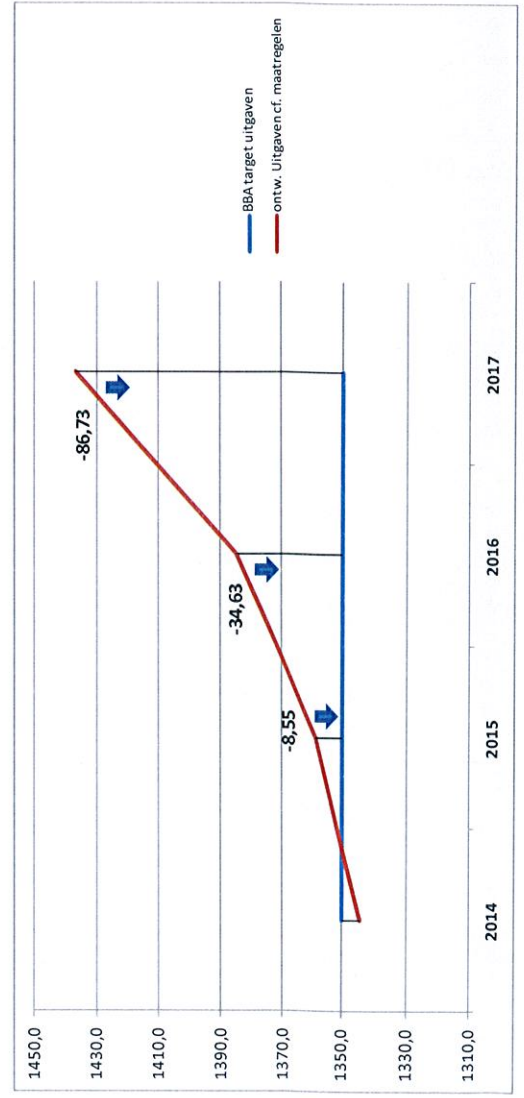
Drivers off-target uitgavenkant:

- stijgende zorgkosten over 2014-2017
- autonome groei personeelskosten
- accumulatie PPP kosten in 2017 c.q. verschillende projecten zijn gereed GC, HOH en MFA's
- rente ontwikkeling i.v.m. financieringstekorten

b. Besparingen jaar t-1 vs. jaar t

in Afl. mln. besparingen jaar t t.o.v. jaar t-1

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Lopende uitgaven				
Personeelskosten	-81,4	32,0	26,1	52,1
Goederen & diensten	-42,5	2,0	10,4	7,6
Rente	-38,8	16,8	7,8	28,1
AZV-bijdrage	24,9	15,8	12,1	11,4
Subsidies en overdrachten	-20,5	-5,1	-6,2	3,0
Kapitaaluitgaven	-4,5	2,4	2,0	2,0
Investeringen	-34,2	-17,3	0,0	0,0
Vermogensoverdrachten FDA	-17,0	5,7	0,0	0,0
Subtotaal:	-115,6	14,7	26,1	52,1
Buitemkaders:				
netto-kredietverlening	-23,6	0,0	0,0	0,0
AZV-tekorten				
Subtotaal:	-23,6	0,0	0,0	0,0
Totaal:	-139,2	14,7	26,1	52,1

4] Vertaling maatregelen naar meerjarenraming uitgavenkant

	Basisjaar				
	2014	2015	2016	2017	
Personeelskosten (PK)	729,2	669,2	671,3	681,7	
Maatregelen op PK:	-60,0	2,0	10,4	7,6	
no. 10	-19,3	-8,3	-2,5	-7,8	
no. 11	-5,7	0,0	0,0	0,0	
no. 12	-53,8	0,0	0,0	0,0	
no. 13	-0,5	-2,3	0,0	0,0	
no. 15	-0,2	-1,0	-1,0	-1,0	
no. 19	6,1	-0,1	0,0	2,2	
no. 23	13,4	13,7	13,9	14,2	
subtotaal:	669,2	671,3	681,7	689,3	

	Basisjaar				
	2014	2015	2016	2017	
Rente (R)	180,1	205,9	218,0	229,3	
Maatregelen op R:	10,0				
no. 21	10,0	0,0	0,0	0,0	
Overige factoren:	0,0	205,9	218,0	229,3	
Primary interest	-	195,9	195,9	195,9	
Rolovers	-	-	-	-	
APFA	-	10,0	10,0	10,0	
Financiering tekort	-	-	12,1	23,5	
subtotaal:	190,1	205,9	218,0	229,3	

	Basisjaar				
	2014	2015	2016	2017	
Goederen en diensten (GD)	216,7	210,3	227,1	234,9	
Maatregelen op GD:	-6,4	16,8	7,8	28,1	
no. 1	-4,5	0,0	0,0	0,0	
no. 5	-8,0	-2,5	0,0	0,0	
no. 9	-4,0	0,0	0,0	0,0	
no. 13	-0,1	-0,7	0,0	0,0	
no. 20	6,0	14,8	4,4	24,6	
no. 22	0,0	2,5	0,0	0,0	
no. 24	4,2	2,7	3,4	3,5	
subtotaal:	210,3	227,1	234,9	263,0	

	Basisjaar				
	2014	2015	2016	2017	
AZV	96,5	91,4	85,2	88,2	
Landsbijdrage jaar t-1	117,0	113,2	74,8	85,2	
Besparing t.o.v. 2013:	20,5	21,8	-10,4	-3,0	
no. 3	-20,5	-21,8	10,4	3,0	
Overige factoren:	113,1	74,8	85,2	88,2	
Groei zorgkosten	387,7	404,9	427,0	446,1	
Groei opbrengsten premie	259,0	264,1	273,8	287,2	
Groei opbrengsten health taks	15,6	66,0	68,0	70,7	
Verwachte Landsbijdrage:	96,5	91,4	85,2	88,2	
Verwachte tekort:	16,6	-	-	-	
subtotaal:	96,5	91,4	85,2	88,2	

Basisjaar		2014	2015	2016	2017
Subsidies en overdrachten (SO)		177,5	149,5	152,0	153,9
Maatregelen op SO:					
	no. 2	-28,0	2,4	2,0	2,0
	no. 4	-4,0	-1,0	0,0	0,0
	no. 4	-4,4	0,0	0,0	0,0
	no. 6	-11,0	0,0	0,0	0,0
	no. 7	-1,0	0,0	0,0	0,0
	no. 8	-1,8	0,0	0,0	0,0
	no. 14	-2,8	0,0	0,0	0,0
	no. 16	-2,3	0,0	0,0	0,0
	no. 17	-3,3	0,0	0,0	0,0
	no. 26	0,0	1,5	0,0	0,0
Overige factoren:					
Prijscompensatie		2,6	1,9	2,0	2,0
subtotaal:		149,5	152,0	153,9	155,9

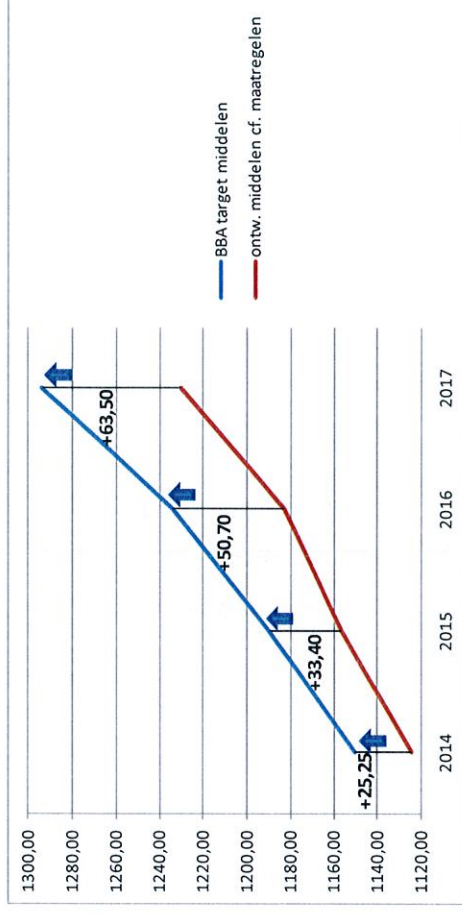
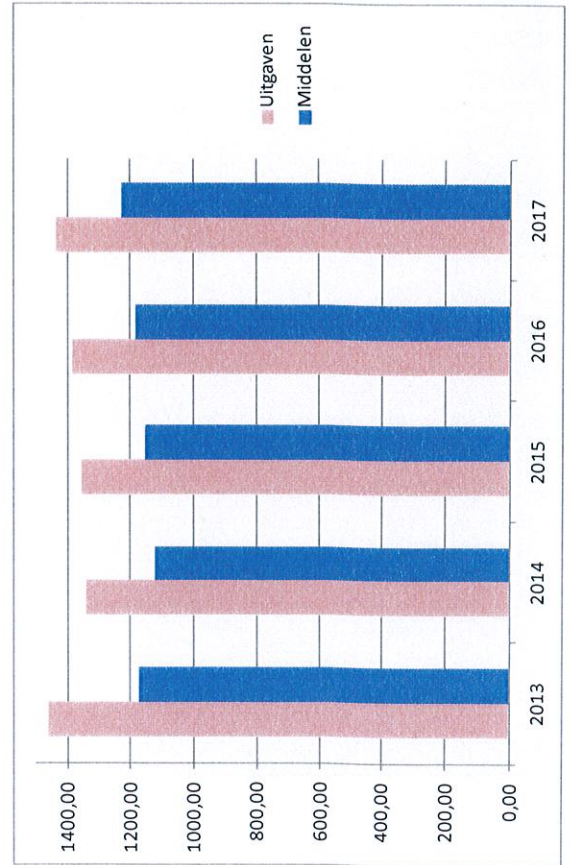
5] Meerjarenraming inkomstenkant

Meerjarenraming: inkomstenkant

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
<i>in Afl. mln.</i>				
Belastingopbrengsten	-10,0	31,4	29,3	40,8
Niet-belastingopbrengsten (inclusief schenkingen)	-37,8	0,5	-2,6	6,4
Totaal:	-47,8	31,9	26,7	47,2

Extra opbrengsten aan de inkomstenkant

	2014	2015	2016	2017
<i>in Afl. mln. opbrengsten</i>				
Belastingopbrengsten	2,3	4,3	4,3	4,3
Niet-belastingopbrengsten (inclusief schenkingen)	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal:	2,3	4,3	4,3	4,3

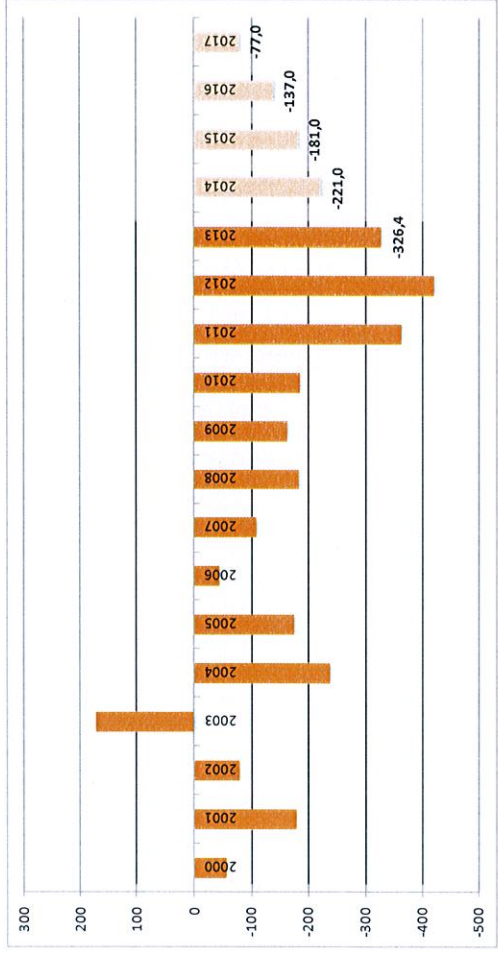
Drivers off-target middelenkant:

-tegenvallende niet-belastingopbrengsten

Drivers off-target BBA-pad:

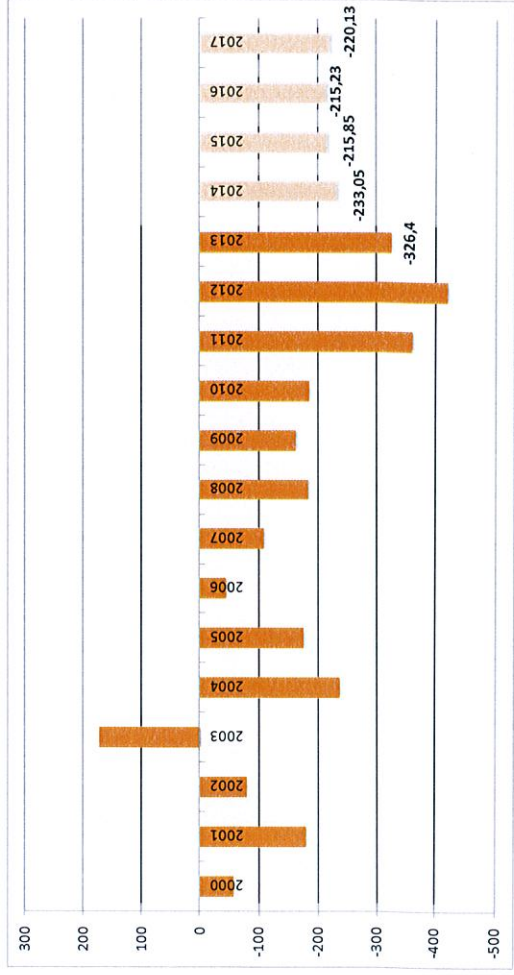
- een hardere groei trendcomponent bij de uitgaven dan bij de middelen

6J BBA-PAD

- 1) Evolutiepad is opgesteld met financieringssaldi gecorrigeerd met de mutatieverplichtingen over de periode van 2000 tot 2017
- 2) CBA cijfers zijn gehanteerd voor de periode van 2000 tot 2013
- 3) Cijfers van het Ministeries van Financiën en Overheidsorganisatie zijn gebruikt voor de prognose aangaande 2014-2017

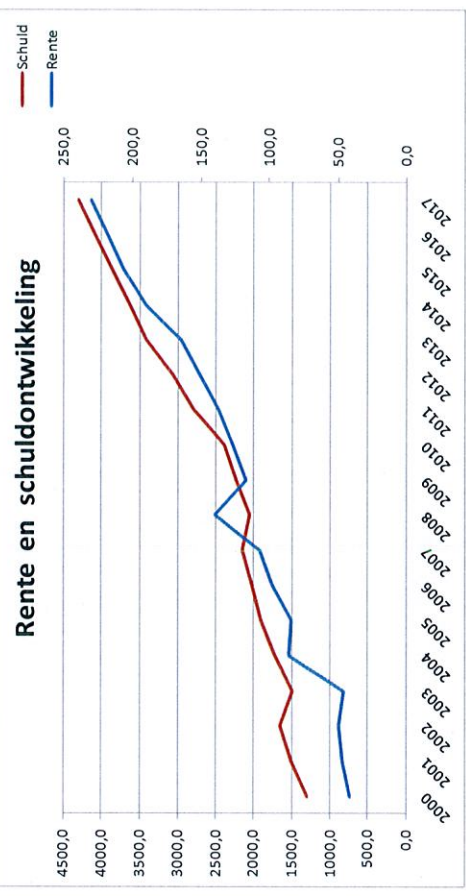
a. Ontwikkeling pad cf. maatregelen

Off-target:

- 2014 is off-target met: Afl. 12.05 mln.
- 2015 is off-target met: Afl. 34.85 mln.
- 2016 is off-target met: Afl. 78.23 mln.
- 2017 is off-target met: Afl. 143.13 mln.

Rente en schuldontwikkeling

7] Tussenconclusie

Het doel achter het gepresenteerde meerjarenkader model over 2014-2017 is om een monitor te ontwikkelen, als het ware om de effecten van bestuurlijke maatregelen op de opvolgende jaren te kunnen meten. Tevens zal het meerjarenkader een instrument worden die bij zal dragen aan efficiënte en tijdige besluitvorming door bestuurders. Dit model staat in een prille stadium van ontwikkeling. Het eerste onderdeel van het model, dat nu gepresenteerd is, heeft betrekking op de macro niveau effect van de genomen besluiten e/o maatregelen. Dit model zal uit drie onderdelen bestaan t.w.: macro niveau, micro niveau en een "debt sustainability" exercitie. Momenteel wordt aan het tweede onderdeel van het model gewerkt m.n. de micro niveau, die de besluiteffecten zal tonen op ministerieel niveau. Ook zal het Passinetti² model uitgewerkt en toegepast worden ten gunste van het uitvoeren van een "debt sustainability" exercitie voor het Land Aruba. In een volgende versie van dit model, zullen de andere onderdelen aan toegevoegd worden.

De eerste resultaten van dit model (c.q. onderdeel 1: macro niveau) heeft laten zien dat nog extra besluiten e/o maatregelen noodzakelijk zijn om het uitgestippelde "Balanced Budget Akkoord"-pad te kunnen realiseren. Aandachtspunten hierbij zijn dat er extra e/o verdergaande maatregelen nodig zijn om de volgende kosten in toom te houden en om de groei aan de middelen kant verder te stimuleren c.q.:

- stijgende zorgkosten
- autonome groei personeelskosten
- PPP-kosten
- stijgende rentelasten
- tegenvallende opbrengsten van niet-belasting middelen

Het voordeel van deze resultaten is dat gerichter dan ooit aandacht besteed kan worden aan het bedenken van maatregelen die naar verwachting daadwerkelijk korte metten zullen maken met de pijnpunten van de actuele overheidsfinanciën. Ogenblikkelijk wordt er verder nagedacht over nieuwe maatregelen die de hiervoor genoemde aandachtspunten naar een wenselijk niveau zullen mitigeren.

² Passinetti (1998), the Geometry of Debt Sustainability

	Januari 2014	Februari 2014	Maart 2014	April 2014	Mei 2014	Juni 2014	Cumulatief 01m Jun 2014	Cumulatief 01m Jun 2013	Verschil	%
OP INKOMSTEN EN WINSTEN										
Inkomstenbelasting	189	1.287	261	714	272	1.400	3.601	2.135	1.466	69%
Loonbelasting*	37.973	18.338	23.055	20.641	21.304	19.066	140.377	121.516	18.861	16%
Winstbelasting	3.032	4.421	12.376	19.576	9.669	19.826	68.901	79.124	-10.223	-13%
Dividendbelasting	304	187	345	192	171	351	1.549	2.569	-1.020	-40%
Subtotaal	41.498	24.233	35.515	41.123	31.416	40.643	214.428	205.344	9.084	4%
OP EIGENDOMMEN										
Grondbelasting	1.765	1.634	946	1.838	4.945	12.032	23.160	17.417	5.743	33%
Overdrachtsbelasting	403	596	2.577	354	358	1.394	5.681	9.508	-3.827	-40%
Successiebelasting	29	29	57	64	14	48	242	121	121	100%
Motorrijtuigenbelasting	7.233	6.344	999	542	392	1.401	16.912	14.800	2.112	14%
Subtotaal	9.430	8.603	4.580	2.798	5.708	14.875	45.994	41.846	4.148	10%
OP DIENSTEN										
Speelvergunningsrecht	2.595	2.990	2.295	2.260	1.943	1.862	13.945	14.123	-178	-1%
Zegelbelasting	27	46	273	71	27	80	524	1.224	-700	-57%
Subtotaal	2.622	3.036	2.568	2.331	1.970	1.941	12.527	15.347	-2.820	-18%
Belasting op bedrijfsomzetten	9.053	8.209	7.298	7.799	7.269	7.224	46.853	44.718	2.135	5%
Bijzonder belasting verblijf	942	1.512	829	937	864	800	5.884	5.884	0	0%
Toeristenheffing	101	264	136	264	114	43	922	-	922	100%
Milieubelasting op autoverhuur					96	141	237	-	237	100%
Totale belastingontvangsten	63.646	45.857	50.927	55.251	47.438	65.668	326.845	307.255	19.591	6%
ERFPACHTSRECHT										
Erfpachtsrecht	706	844	1.074	637	516	470	4.247	2.748	1.499	55%
OVERIGE ONTVANGSTEN										
Overig bk	886	762	592	440	451	401	3.532	3.031	501	17%
DIMAS										
Rechtsbijstand	165	152	180	223	151	163	1.033	906	127	14%
Leges dimas	480	437	506	538	551	566	3.078	3.007	71	2%
Subtotaal	645	589	686	761	702	729	4.111	3.913	198	5%
PREMIES										
Aov/aww	18.002	18.323	22.099	20.353	22.433	20.493	121.744	108.191	13.553	13%
Azv	23.268	21.232	23.551	21.626	21.383	21.272	132.333	127.105	5.228	4%
Subtotaal Ontvangsten Premies	41.270	39.555	45.650	41.979	43.816	41.765	254.077	235.296	18.781	8%
TEORISTENHEFFING										
Toeristenheffing	7.333	7.562	7.132	7.741	6.169	5.101	41.037	35.290	5.747	16%
Totale ontvangsten	114.486	95.169	106.060	106.809	99.091	114.134	633.850	587.533	46.317	8%

Loonbelasting en sociale premies inclusief reparatie toeslag
Verdeling toeristenheffing preliminair o.b.v. beschikbare informatie op moment van opstellen van dit rapport